

ת"ד 9058/08 - מדינת ישראל נגד מאור מימון כהן

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

ת"ד 15-08-9058 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כבוד השופטנועה חקלאי

הנאשם	המואשימה	בעניין:
ע"י ב"כ עוזר מימון כהן	ע"י ב"כ רחל סימון סברג	מדינת ישראל
נגד		
ע"י ב"כ עוזר מימון כהן		
ע"י ב"כ עוזר מימון כהן		

הכרעת דין

בהתאם למצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב 1982, אני מודיעה כי זכיתי את הנאשם מהဟירה של אי מתן זכות קדימה להולכת רגל במעבר ח齐יה, אך הרשותי אותו ביתר העבירות שיויחסו לו בכתב האישום.

רקע- כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בו נטען כי ביום 4.2.15 בשעה 10:30 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכב ברחוב אייר באשקלון, מצפון לדרום, ברשלנות, לא אפשר להולכת הרגל קולידייז שבתלנה, ילידת 1936, לחצות בבטחה את הכביש במעבר ח齊יה ופגע בה. כתוצאה מהתאונת נחבלה הולכת הרגל חבלות של ממש בראשה כمفורת בכתב האישום, ונאלצה לעبور שיקום קוגניטיבי ותפקודי באשפוז.

הוראות החיקוק שיויחסו לנאשם הן: גרים תאונת דרכים שתוצאתה חבלות של ממש, נהגה בקלות ראש ואין מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר ח齊יה - עבירות על סעיפים 2(2), 2(38), 3(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש תשכ"א 1961 ותקנות 21(ב)(2), 67(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א 1961 (להלן - "תקנות התעבורה").

הנאשם כפר במילויים לו. הנאשם הודה בכך שפגע עם רכבו בהולכת הרגל אשר חצתה את הכביש במעבר הח齊יה והודה בתוצאות התאונת, אך כפר בכך שנהג ברשלנות וכפר באחריותו לתאונת. לדבריו הולכת הרגל החלה לחצות במעבר הח齊יה לאחר שהנאשם הגיע למעבר הח齊יה.

2. מטעם המואשימה העידו השוטר סימון טרטקובסקי (ע"ת 1) אשר גבה את הودעתה של הולכת הרגל, השוטר עדי מלול (ע"ת 2) אשר ערך דוח פעולה (ת/2), הולכת הרגל, הגב' שבתלנה קוליאדייז (ע"ת 3), בנה של הולכת הרגל,

יבגני קולאדייך (ע"ת 4) ובוחן התנועה המשפטתי, יצחק מויאל (ע"ת 5), אשר ערך דוח בוחן ומסמכים נוספים וצילם תמונות (ת/ת-5).
מטעם ההגנה העידו הנאשם (ע"ה 1), והמומחה מר מעוז אבי (ע"ה 2), אשר ערך חוות דעת (נ/1).

העובדות שאינן במחלוקת

3. כפי שעה מכפירתו של הנאשם וכפי שעולה מהעדויות שנשמעו, מרבית העעובדות בתיק אין במחלוקת. אין מחלוקת ביחס לעעובדות הבאות:

במקום מעבר חציה שנראה היטב ותמרור 306 ניצב מצד ימין של המעבר ברור ונראה לעין (עמ' 18 ש' 22-24).

הנאשם נסע באיטיות, במהירות שלא עלתה על 5 קמ"ש. (עמ' 19 ש' 33-29).

הולכת الرجل חצתה את הכביש במעבר חציה ונפגעה מרכבו של הנאשם.

הולכת الرجل נמצאה שכובה על הכביש שכחתם הדם, המצביע על מיקומה הסופי של הולכת الرجل, נמצא במרחק של 0.4 מ' אחרי קצה מעבר החציה, ובמרחק של 1.2 מ' מחזית הרכב. חזית הרכב הנאשם נמצא 0.8 מ' לפני קצה מעבר החציה. (עמ' 18 ש' 10-9 ועמ' 7/8).

הולכת الرجل נחבה חבילות של ממש כמפורט בכתב האישום.

השאלות שבמחלוקת:

4. השאלות עליה יש ליתן מענה במסגרת הכרעת הדין הן כדלקמן:
אם הולכת الرجل נפלה ונחבה כתוצאה מגיעת הרכב או שנפילה נבעה כתוצאה מכך שمعدה, ולא
קשר להימצאות הרכב במקום?

אם הנאשם התרשל והאם רשלנותו היא שגרמה לתאונת?

אם קיימת רשלנות תורמת של הולכת الرجل ומשמעותה.

אם קיימים מחדלי חקירה ומשמעותם.

אם הולכת الرجل נפלה ונחבה כתוצאה מגיעת הרכב או שנפילה נבעה כתוצאה מכך שمعدה, ולא קשר להימצאות הרכב במקום?

5. לא נמצאו על הרכב סימנים מהם ניתן ללמוד על מקום האימפקט (עמ' 20 ש' 6-8). ע"ת 5 ציין כי נמצא על הרכב ניגובי אבק בדופן ימין ובדופן שמאל של הרכב, אך אלו אינם קשורים לתאונת (עמ' 19 ש' 6-1).

הולכת الرجل, ע"ת 3, לא ידעה לומר אם נפגעה מדורפן הרכב או מחזית הרכב: "ש. איז את לא זוכרת איזה חלק של הרכב פגע בך? ת. לא זוכרת. אני לא משקרת." (עמ' 13 ש' 4-3).

כפי שציינה ב"כ המשימה, הולכת الرجل הינה ילידת 1936, במועד התאונה הייתה בת 79. אושפזה כתוצאה מההתאונה לחודשים עם חבלות קשות בראשה, עם פגיעה בקוגניציה, וסובלות מדימנסיה (עמ' 11, 13, 23-24).

6. הבוחן המשפטתי, ע"ת 5 שלל את האפשרות שהולכת الرجل נפגעה מדורפן הרכב. לדבריו: "שהולכת רجل נפגעה מדורפן ימין של הרכב במצב כזה הולכת الرجل אמורה להיזרק או ליפול בדורפן ימין של הרכב, קרי להחזיר את הולכת الرجل (צ"ל למקום) שמננו חצתה, ככלומר למדרכה. שם, כמובן, היינו אמורים לבדוק באיזה מקום אחר כלשהו. עניינו לא היה כל ממצא בצד ימין של הרכב..." (עמ' 18 ש' 12-15).

לדבריו: "הממצא שמצאתי, כתם הדם מכיוון חזית הרכב על הכביש, מלמד אותנו שהפגיעה לא הייתה בדורפן ימין של הרכב אלא מהחזית. בנוסף הסkeptical שהפגיעה הייתה בחזית הרכב. גובהה של הולכת الرجل 1.5. מ' מכך אני למד שהפגיעה לא הייתה חזקה אלא קלה וכתחזאה ממנה, הולכת الرجل פשוט נהדרה קדימה, וזה מצביע על המיקום של הפגיעה מכיוון החזק ולא מהדורפן. (עמ' 18 ש' 20-16)... גם אם במצב של נפילה לכיוון דורפן ימין של הרכב, לא היה מצב בו הייתה רואה כתם דם בחזיתו של הרכב. זאת אומרת שהפגיעה הייתה בחזית הרכב ולא בדורפן" (עמ' 18 ש' 22-24).

בחקירה הנגדית אישר ע"ת 5 כי כתם הדם אינו בחזית הרכב אלא מימינו (עמ' 20 ש' 31), אך עמד על כך שהולכת الرجل נפגעה מחזית הרכב ונפלה בזווית (עמ' 21 ש' 1-12). למען ההבהרה ראוי לציין כי כתם הדם נמצא 1.2 מ' לפני חזית הרכב, אך לא ממש לפני הרכב כי אם קצת ימינה, עבר המדרכה, כפי שניתן לראות היטב בתמונות (למשל נ/2).

ע"ת 5 שלל את האפשרות שהזאגה בפניו לפיה הולכת الرجل נשענה על דורפן הרכב ועפה קדימה. לדבריו: "אם הולכת الرجل הייתה נפגעת בדורפן ימינה, הוקטור שלה היה חוזר אחורה ולא קדימה" (עמ' 21 ש' 13-26).

7. ע"ה 2 לא חלק בחווות דעתו (נ/1) ואף לא בעדותו בבית המשפט על קביעותו הנחרצת של ע"ת 5 כי הולכת الرجل נפגעה מחזית הרכב.

נהפוך הוא, ניתן למצוא בסעיף 6.3.2 לחווות הדעת (נ/1) תימוכין לעמדתו של ע"ת 5: "הנаг הפוגע/דוחף "קלות" את הולכת الرجل עם דורפן פינה קדמית ימנית...". (ההדגשה שלי - נ.ח.).

גם עדותו של ע"ת 4, יבגני קולאדייך, בנה של הולכת الرجل, אשר הגיע לזרה, מחזקת את המסקנה כי ע"ת 3 נפגעה מחזית הרכב. לדבריו: "ראיתי את אמא שלי שוכבת ומסביבה שלולית של דם. היא שכבה על צד ימין והרגליים היו על מעבר הח齐יה" (עמ' 13 ש' 20-19).

8. היחיד שטען כי הולכת الرجل מעודה ופגעה בדורפן הרכב הוא הנאנשם. לדבריו:

"פתאום היא צעה לכיוון מעבר הח齐יה, מעודה לי על האוטו מצד ימין עם הידיים שלה, הרגשתי כמו מכחה קטנה צזו וראיתי אותה נופלת אחורה על הראש" (עמ' 24 ש' 19-20).

בחקירה הנגדית אישר שככל לא ראה את הולכת الرجل בזמן הפגיעה (עמ' 28 ש' 33): "לא ראיית אותה בזמן הפגיעה.

בני ראה אותה בזמן הפגיעה והזהיר אותה. ש. אז איך אתה יודע שהיא מעדת על האוטו שלך? ת. כי הרגשתי את הפגיעה, רأיתי אותה והיה עד בני שהיא איתה באותו. ש. אתה לא יודע מה בני ראה. ת. בני ראה. "(עמ' 28 ש' 23-33).

זאת ועוד, הנאשם העיד כי הולכת הרגל החזיקה שקיית בידה שבוקשי הצלילה להרים ולא ידע ליתן הסבר היכן הצלילה להרים את שתי ידיה לעבר רכבו:

"ש. אתה רואה אישת מבוגרת מתעסקת עם שקיות? ת. שקיות אחת. היא בת 90, היא לא יכולה להרים בקסוי". (עמ' 28-ש' 34-עמ' 29 ש' 1). "ש. אתה אומר שבוקשי היא יכולה להחזיק שקיות, אז אין לבדוק היא יכולה לקחת את הידיים לעבר הרכב שלך כמו שאתה אומר? ת. לקחה את הידיים, מאיפה אני יודע...?" (עמ' 29 ש' 14-16).

9. למורת נחוצותו של הנאשם כי הנושא ברכבו "בני" ראה את המUIDה של הולכת הרגל אל עבר הרכב, הוא נמנע מלהביאו לעדות. (ביום 6.7.16, בקש ב"כ הנאשם כי העד בנימין בן זקן יוזמן באמצעות בית המשפט, וביום 16.10.16 הצהיר ב"כ הנאשם כי יוותרו על עדותו של העד).

אין צורך להזכיר מלים על משמעות הימנעות צד מלהביא עד שיכל לתמוך בגרסתו.

בעניין זה נפסק לא אחת:

"...כל נקוט בידי בית המשפט מימים ימים, שמעמידים בעל-דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהוא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה לרשותה שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאללו הובאה הראייה, הייתה פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומוסרש הן במקרים אזרחיים והן במקרים פליליים, וכך שהראייה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי-הצגתה מסקנות מכريعות יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה" (ע"א 2275/90 לימה חברה ישראלית ל תעשיות כימיות בע"מ באמצעות בגין דור בע"מ נ' פרץ רוזנברג, פ"ד מז(2), 605, 614-615 (1993). (ההדגשות לא במקור)

ראו גם

"אי הבאת עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בנו וכי בעל הדין, שנמנעו מהבאתו, חשש מעדותו מחשיפתו לחקירה שכנגד... כלל, אי העד עד רלוונטי יוצרת הנחה לרעת הצד שאמור היה להזמין...". (ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מהתהו ואח', פ"ד מה 4, 651, (658).

10. הולכת הרגל בהודעתה ת/3 שללה את האפשרות שנפללה מעצמה ועמדה על כך שהרכב שפגע בה הוא שהפילה (ת' 3 ש' 21-20).

יש לציין כי מצאתי ליתן משקל אפסי להודעתה של הולכת הרגל (ת/3), זאת בשים לב לכך שהודעתה נגבתה כחודש וחצי לאחר התאונה, לאחר שהיתה מאושפצת עקב חבלת ראש, ובשים לכך שלא זכרה כלל כי מסרה הודעה (עמ' 10 ש' 15, עמ' 11 ש' 2). זאת ועוד, גם במועד גביה עדותה, סיربה לחתום על הודעתה עד שבנה אישר זאת, ולפיכך הודעתה כלל לא נתממה על ידה. (ראו עדות ע"ת 1, גובה ההודעה - עמ' 7 ש' 10).

11. עדותה של הולכת الرجل בבית המשפט בעניין נסיבות התאונה הייתה מבולבלת:

"ש. שאלו אוטר אם נפלת בלבד על הרכב במסגרת ההודעה שלך ברעות? ת. אף אחד לא בא אליו, אני לא זוכרת. ש. עכשו את זוכרת אם נפלת על הרכב? ת. לא. הכל היה מהר. לא ראיתי את האוטו. אין אני יכולה לזכור אם אין לי זכרון?" (ע' 11 ש' 1-5).

למרות עדותה המבולבלת, ולמרות שדברים רבים לא זכרה, הולכת الرجل חזרה מספר פעמים על כך שהרכב שהגיע משמאלה, פגע בה ברגל שמאל ולאחר מכן נפלה ונחבלה בראשה מהנפילה. (ראו עמ' 9 ש' 24-23). כך לדבירה: "אני נפלתי על המדרכה, לא על האוטו. קיבלתי מכיה עם הראש במדרכה ואני לא זוכרת שנפלתי על האוטו. כשהואו פגע בי בצד שמאל של الرجل הייתה לי פגעה מאוד חזקה בצד שמאל. נפלתי לצד ימין, קיבלתי מכיה חזקה ואני לא זוכרת." (עמ' 10 ש' 8-11).

בחקירתה הנגידית: "ש. את זוכרת את הרכב לפני שהתחלה לחוץ את הכביש? ת. אני לא זוכרת כי איבדתי את ההכרה. מה שאני זוכרת זה שכאשר באתי לחוץ מעבר החוצה הרגשתי מכיה חזקה ברגל שמאל. נפלתי וקיבلت מכיה חזקה בראש המכבי ו_ibdati את ההכרה". (עמ' 12 ש' 20-23).

"ש. האם את זוכרת איפה חלק של אותו פגע בך? החלק הקדמי או צידו של הרכב? ת. התחלתי לחוץ, חציתי פס אחד, פס שני ואז מצד שמאל שלי פגע בי רכב". (עמ' 13 ש' 1-2).

מעדותה, ועל אף הבלבול לאור הפגעה בראשה, ולאור ההתקדרות במצבה הרפואי, עולה בבירור כי נפלה כתוצאה מפגיעה הרכב ולא כתוצאה ממיעידה או מאיבוד שיווי משקל אשר אינו קשור להימצאות הרכב במקום.

12. לאור המפורט, אני מעדיפה את עדותה הנחרצת של ע"ת 5, עדות שנתמכת בעדות ע"ה 2 ובעדותה של ע"ת 3 (למרות הבלבול הרב בדבריה), על פניה עדותו של הנאשם, אשר כלל לא ראה את שלב הפגיעה בהולכת רגל ונמנע מלhalbיא לעדות את הנושא שהוא עימן ברכב.

על כן, אני קובעת כי הוכחה מעבר לכך שפגיעה בהולכת الرجل הייתה בחזיות (יכול ופינה קדמית) של הרכב, וכי הולכת الرجل נפלה כתוצאה מפגיעה הרכב ברגלה ולא כתוצאה ממיעידה שאינה קשורה להימצאות הרכב.

האם הנאשם תרשף? האם רשלנותו היא שגרמה לתאונה?

13. חובותיו של נהג כלפי הולך רגל אשר חוצה את הכביש במעבר חזיה הוסדרו בתקנות התעבורה, בין היתר בתקנות 51, 52(6) ו- 67(א) לתקנות התעבורה.

תקנה 51 לתקנות התעבורה קובעת:

"לא ינהג אדם רכב אלא בנסיבות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך וה坦ועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב".

תקנה 52 לתקנות התעבורה קובעת:

"בכפוף לאמור בתקנה 51 חייב נהג רכב להיות את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה

שבו צפיה סכנה לעובי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים אלה:

(1) ...

(6) בהתקרבו למעבר ח齐ה;

תקנה 67 (א) לתקנות התעבורה קובעת:

"נווה רכב המתקרב למעבר ח齊ה, והולכי רגל חוצים למעבר, ואפשר להם להשלים את הח齐ה בביטחון ואם יש צורך בכך יעצור את רכבו לשם כך."

בתחילת שנת 2015 (אחרי קרות התאונה), תקנה 67 לתקנות התעבורה באופן שהוספו ס"ק 67 (א1) ו- 67(א2).
תקנה 67(א1) קובעת כדלקמן:

"נווה רכב המתקרב למעבר ח齊ה, יאט את רכבו אם הולך רגל עומד על המדרכה בסמוך למעבר הח齐ה ואם ניכר שבכוונתו של הולך הרجل לחצות את הכביש, יתן לו זכות קדימה."

14. בית המשפט העליון עסוק רבות בסוגיות חמורות נהג אשר מתקרב עם רכבו למעבר ח齊ה.

כך בע"פ 558/97 **מלניק נ' מדינת ישראל** קבע בית המשפט מהן הנסיבות להן צריך נהג רכב ליתן דעתו בהתקרבו למעבר ח齊ה:

"עליו ליתן דעתו לכך, אם יש מי אשר מתוכו לחצות את הכביש למעבר הח齐ה; ואם כן להתאים את מהירותו בהתאם למקרה של ח齊תו את הכביש. בנסיבות זו, וכי לחייב את זכות הקדימה של הולך הרجل למעבר ח齊ה, עליו לצפות שהוא ינסה לחצות את הכביש; שאלו לא יהיה עיר לרכבו המתקרב; אולי יטול על עצמו סיכון של ח齐ה על אף התקרכות הרכב; אולי יסמן על כך שהרכב יכבד את זכות הקדימה שלו. עליו להתחשב גם באפשרות של התנהלות רשלנית מצדו של הולך הרجل"

בע"פ (ב"ש) 7145/01 **מ"י נ שעובי ינון** נפסק:

"אין הנהג רשאי לצאת מתחום ההנחה, שמולו עומד הולך הרجل הסביר. יתרה מזו, ובאופן בסיסי יותר, מוטל על הנהג הנintel לבדוק את כוונת הולך הרجل, ולא היפר.... על כן, במצב של אי וודאות, אל לנаг להשלות את עצמו ש"יהיה בסדר". מחובתו הראשונית בהתקרבו למעבר ח齊ה, לוודא שלא יפגע בהולך רגל. הנהג אינו יכול לדרש מהולך הרجل לשדר באופן פוזיטיבי את רצונו לחצות את הכביש, ובכל מקרה אחר להמשיך בנהיגתו למעבר הח齐ה".

בע"פ 6918/02 - **מנשה אחיה נ' מדינת ישראל**, נפסק:

"במצב שבו אין זה ברור אם הולך הרجل עומד לחצות את מעבר הח齐ה אם לאו, ואין אינדייקציה לכך או לכך, חייב נהג הרכב לצפות אפשרות צזו ובמקרה מתאים אפילו להאט את רכבו עד כדי עצירה לפני מעבר הח齐ה".

בעפ (ת"א) 70642/08 **מדינת ישראל נ' יעקב בן בידה תנדייה**, נפסק:

"הנה-כין, נוג רכב המתקרב למעבר ח齐יה חיב ליתן דעתו ולצפות אף אפשרות של התנהגות רשלנית מצדו של הולך הרגל. חובה זו קיימת לא אך במצב שבו עומד הולך הרגל על סף מעבר הח齐יה, פניו אל-מעבר הכביש, והתנהגותו מבטאת כוונה לחצות את הכביש. חובה זו קיימת גם במצב שבו מתעורר ספק אם אדם הנמצא בסמוך למעבר הח齐יה מבקש לחצות את הכביש אם לאו."

בבג"ץ 8150 - דליה כרנסטי נ' פרקליטות המדינה-המחלקה הפלילית, נפסק:

"הכלל הראשון הוא כי על נוג המתקרב למעבר ח齐יה מוטלת אחריות מוגברת. זה השטח של הולך הרגל, אכן, גם על הולך הרגל חלים כללים בהגינו לשטח זה, אך על השולט בכל-כך קטלני מוטלת האחריות, הראשונה במעלה, לנוג בזיהירות. אחריות זו כוללת, על-פי הפסיכה, חובה לצפות, במידה זו או אחרת, את האפשרות כי הולך הרגל עלול להתרשל - כך במיוחד קבוצות אוכלוסייה ממוקדות כגון ילדים וקשישים... הכלל השני הוא כי האחריות אינה מוחלטת. אין עסוקין באחריות קפידה. העבירה היא גרם מוות ברשלנות. טרם מושע נאשם בעבירה צו, על התביעה להוכיח שלשה מרכיבים: התרשלות, גרים מוות, וקשר סיבתי משפטית ועובדתי ביןיה".

15. לאחר שבחןתי את הראיות שהובאו לפני אני קובעת שהנאשם התרשל.

רשលנותו מתבטאת בכך שלא אף שהבחן בהולכת רגל קשישה, עומדת במרקח של חצי מ' משפט הכביש, על המדרכה סמוך למעבר הח齐יה, גופה אל עבר מעבר הח齐יה, לא וידא הנאשם ולא בדק את כוונת הולכת הרגל, והחל בניסיעה אל עבר מעבר הח齐יה.

16. לא נעלמו מעני דברי הנאשם לפיהם: "הבחןתי בהולכת רגל... נעצרתי לפני מעבר הח齐יה, הייתה לה איזו שקיית, היא מבוגרת, היא התעסקה בה, הסתכלתי עליה... רأיתי לאחר כמה שניות שלא ירדה מהכביש, הורדתי את הרגל מהברקס, ופתאום היא צעדה לכיוון מעבר הח齐יה, מעודה לי על האוטו...". (עמ' 24 ש' 30-16).

ראשית, כמוポート לעיל, לא קיבלתי את גרטתו של הנאשם להולכת הרגל מעודה לו על האוטו. מעבר לכך, הנאשם הבחן שהולכת הרגל מתעסקת בשקיית, והיה עליו לצפות ולהעריך לכך כי בסוף ההתעסקות עם השקיית היא תחל בח齊ית הכביש.

כן לדבריו:

"ת. כשראיתו אותה בפעם הראשונה היא עמדה על המדרכה. ש. לפי מה שאני מבינה היא הייתה עם הפנים לעבר מעבר הח齐יה? ת. לא. היא הסתכלה על השקיית אבל הגוף שלה היה לעבר מעבר הח齐יה." (עמ' 29 ש' 10-8).

"ש. אתה לא צופה את זה שהוא מסדרת את השקיית כדי לחצות את הכביש? ת. היא התעסקה בכביש (צ"ל - בשקיית), הייתה מוכן כדי שהיא תחצה את הכביש, הורדתי את הרגל מהברקס. הרכב התדרדר, זה לא שהיא חצתה את הכביש. ש. אולי חשבת שתסתפיק לעבור לפני שהיא תספיק לרדת ולחצות את הכביש? ת. לא, אולי חשבתי שהיא בכלל לא תרצה לחצות את הכביש. ש. אז למה היא עמדה שם? ת. כשראיתו אותה בפעם הראשונה היא עמדה על המדרכה. ש. לפי מה שאני מבינה היא הייתה עם הפנים לעבר מעבר הח齐יה? ת. לא. היא הסתכלה על השקיית אבל הגוף שלה היה לעבר מעבר הח齐יה." (עמ' 29 ש' 10-2).

17. על הנאשם היה לוודא את כוונת הולכת الرجل בטרם החל בנסיעה לעבר מעבר הח齐יה. על הנאשם היה אף לצפות את האפשרות כי הולכת الرجل הקשישה תתרשל ותרד בכל רגע נתון אל הכביש מבל' לבחון את התנונהה המתקרבת. זה سيكون שבנסיבות תיק זה וללאו הנתונים שהוצעו היה עליו לצפות ולהערכ לן. אילו היה הנאשם מודוד את כוונונתו של הולכת الرجل לחצות את הכביש, לא היה מתחילה בנסיעתו לעבר מעבר הח齐יה והתאוננה היהתה נמנעת. אילו היה הנאשם נערך לסיקון הצפי של ירידת הולכת الرجل לכביש, היה נהוג בהתאם.

18. לא זו בלבד שה הנאשם התרשל בכך שהחל בנסיעתו מבל' להתחזות אחר כוונונתו של הולכת الرجل לחצות את הכביש, אלא המשיך והתרשל גם מרגע שהחל בנסיעתו בכך שלא חזר לבחון את השתנות התנאים. הנאשם לא עקב במבטו אחר הולכת الرجل ולא הסתכל לעברה שוב עד לרגע הפגיעה בה. כך לדבריו:

"סתכלתי על הכביש, לא הסתכלתי עליה. הסתכלתי אליה לפני, ראיתי שהיא לא יורדת, הבנתי שהיא מסתכלת בכביש ואז התקדם עמו הרכב, אחר כך כשהתחלתי להיכנס למעבר הח齐יה היא מעדה לי על האוטו, ראיתי אותה, עצרתי את האוטו כפי שאמרתי בחקירה" (עמ' 28 ש/ 21-18). "לא ראיתי אותה בזמן הפגיעה.بني ראה אותה בזמן הפגיעה והזהיר אותו".

אם הנאשם חייב ליתן זכות קדימה להולכת الرجل בטרם החלה בחציית הכביש?

19. ההגנה טענה כי הנאשם הגיע בנסיעתו עם רכבו למעבר הח齐יה עוד בטרם הולכת الرجل החלה לחצות את הכביש, ומכך אין מחייב ליתן לה זכות קדימה. ע"ה 2 קבע בחוות דעתו כי כאשר הולכת الرجل החלה בחציית הכביש, רכבו של הנאשם כבר היה מצוי כ- 60 ס"מ בתחום מעבר הח齐יה. (נ/1 סעיף 7.1). ע"ה 2, מצא כי התאוננה בלתי נמנעת. ע"ה 2 התבבס בחישוביו על נתונים שספק ע"ת 5 ביחס למקום עצירתו הסופי של הרכב, ומהירות נסיעת הרכב (5 קמ"ש). נתונים נוספים שאב מהספרות ומתוך "הנחות סבירות" (כך לדבריו). ע"ה 2 הגיע למסקנה כי מכיוון שזמן הח齊יה של הולכת الرجل אותו העיר כשנייה, קצר מזמן העצירה (אותו חישב למצא - 1.25 שניות) הרי שהთאוננה בלתי נמנעת. (עמ' 33-30 לפרוטוקול).

20. צודקת המאשימה בדבריה, כי ע"ה 2 בסיס את חוות דעתו על בסיס נתונים אשר עומדים בסתרה לננתונים אוטם סיפק הנאשם בעדותו:

כך למשל ביחס למרחק הח齊יה של הולכת الرجل. ע"ת 5 וע"ה 2 העידו כי שבל סיבוב המדרכה באיזור הצומת, המרחק מהמדרכה אל דופן שמאל שלרכב הנציג גדול ככל שמתקרבים אל הצומת. כדי לקבוע את המרחק שהטפיקה הולכת الرجل לחצות עד לרגע האימפקט יש לדעת את המיקום בו חצתה. הנאשם בהודעתו הראשונה ת/11 ש' 4 אמר כי הולכת الرجل עמדה בסוף המדרכה בצד ימין של מעבר הח齊יה. בחקירה השנייה הנגדית סימן הנאשם על גבי תמונה 7 בת/9-ב-X אדום, את מקום עמידתה של הולכת الرجل לקרהת סיום מעבר הח齊יה. ע"ה 2, בגיןן לגרסאות הנאשם יצא מנקודת הנחה (סבירה לדעתו - נ/1 סעיף 7.4) שהולכת الرجل חצתה במרכז מעבר הח齊יה ומצא כי מרחק הח齊יה הוא כ- 90-80 ס"מ (נ/2). (עמ' 31 ש' 11 ואילך). ע"ת 5 לעומתו, כפי הנראה מدد את מרחק הח齊יה יותר מדי פנימה לעבר הצומת ומצא 1.6 מ' (עמ' 20 ש' 13,16), (ת/7).

כך למשל, בסעיף 3.1.5 לחוות הדעת (נ/1) ערך ע"ה 2 חישובים המתבססים על תאוצה של 1.5 מ' לשניה בריבוע בעודו הנאשם העיד כי כלל לא האיז: "לא עלה אפילו הקמ"ש, רק הורדתי את الرجل מהברקס וזה, זה

רכב אוטומט זהה היה על טורים" (עמ' 25 ש' 6-7).

כך למשל ע"ה 2 ערך חישוב לפיו האימפקט התרחש בסוף תגובה, לקראת בלימה. (קרי תחילת תגובה ברגע שהולכת الرجل ירדה אל הכassis) בעוד על פי עדות הנאשם שלא הבחן בהולכת الرجل אלא עצם אחר הפגיעה (עמ' 28 ש' 17) לכאהה היה מקום לבצע את החישוב באופן שזמן התגובה יתחיל מרגע האימפקט ולא מרגע הירידה לכassis. אם כך היה נערך החישוב, יכול וברגע הירידה מהכassis הנאשם היה עדין מחוץ לתחום המעבר.

כך למשל ע"ה 2 ביסס את חישובי תוך היישנות על נתון לפיו הנאשם עצר 0.2 מ' לפני מעבר החציה בטרם החל בנסעה אל המעבר (עמ' 32 ש' 8) בעוד הנאשם בהודעתו במשטרה ת/11 ש' 25 ציין שעצר מטר לפני מעבר החציה ובעדותו בבית המשפט העיד כי עצר 2 מ' לפני מעבר החציה (עמ' 24 ש' 24).

21. סיכומו של דבר, ההגנה הגישה חוות דעת המלמדת כי הנאשם הגיע למעבר החציה בטרם החלת הולכת الرجل בחציית הכassis. לא מצאתי כי ניתן לקבוע ממצאים על סמך חוות דעת זו שכן הנתונים עליה מבוססת נתונים מהנתונים שספק הנאשם באשר לנسبות האירוע. מאידך המאשימה מטעמה כלל לא הציגה נתונים מהם ניתן ללמוד כי הולכת הרجل החלת לחצות את הכביש בטרם הגיע רכבו של הנאשם אל מעבר החציה. נטל ההוכחה מוטל על המאשימה, ומושלא עמדה בנטול נותר בעניין זה ספק סביר שמא הולכת الرجل החלת לחצות את הכביש לאחר שרוכבו של הנאשם כבר היה על מעבר החציה.

22. בשל הספק האמור, מצאתי לזכות את הנאשם מעבירה על תקנה 67(א) המחייבת ליתן זכות קדימה להולכי רגל **שחוצים במעבר** על מנת לאפשר להם **להשלים** את החציה בביטחון. כאמור, תקנה 67(א), המחייבת מתן זכות קדימה גם להולך רגל שעומד בסמוך למעבר וטרם החל בחציה, נכנסה לתוקף רק לאחר מועד התאונה.

כמובן שאיں בכך כדי לפטור את הנאשם מחובות זהירות המוגברות שיש לו כלפי הולכת רגל קשייה אשר עומדת בפתח מעבר החציה וגופה מופנה לעבר הכביש. קביעתי כי הנאשם התרשל בכך שהחל בנסעה מבלי לוודא אם בכוונת הולכת הרجل לחצות את הכביש ומבליל לבחון את מעשה בהמשך, בעינה עומדת.

גם אם נוכנים חישוביו של ע"ה 2 כי מרגע שירדה הולכת الرجل אל הכביש התאונה בלתי מננעת, הרי שניגתו הרשלנית של הנאשם עת קובל את החלטה להתחיל בנסעה מבלי לבחון את כוונתה של הולכת الرجل, הוא שיצרה את הסיכון שהתתרחש.

ראו בעניין זה את דברי בית המשפט בע"פ (ב"ש) 7086/02 **מנשה אחיה נ' מדינת ישראל:**

"כאשר אדם, עומד על המדרכה, קרוב לקופה המדרכה, שאחריה מצוי מעבר חציה, ההנחה הסבירה ביותר היא, שהוא רוצה לחצות את הכביש, מעבר החציה... התעלמות מהולך الرجل ואי נקיטת אמצעים נאותים למניעת פגעה בו והטענה, כי לבסוף הייתה התאונה בלתי מננעת, אינה מלאה אחר הוראות תקנות התעבורה".

רשנות תורמת

23. מעדות הנאשם עולה כי הולכת الرجل התרשלה, עת ירדה אל הכביש מבלי לבחון את מצב התנועה, למראות שהנאשם כבר היה סמוך אליה. גם אם כך היו הדברים, אין בהתנגדותה הרשלנית של הולכת الرجل כדי לנתק את הקשר

הסיבתי המשפטי בין רשות הנאשם לבין תוצאות התאונה.

בעניין זה, אין לי אלא להפנות לפסק דין של הש' נתניהו בעניין ע"פ 85/84, דני בן שטואל ליכטנשטיין נ. מ"ג:

משנקבע כי התנהגות המערער הייתה אחד הגורמים לתאונה נתקיים בה הקשר היסודי העובדתי ואין זה משנה שהתנהגותו הייתה רק אחר הגורמים, כל עוד היה גורם הכרחי שבלעדיו לא הייתה התאונה קורית. התקיים בה גם הקשר היסודי המשפטי, הן על פי מבחן הצפיה והן על פי מבחן הסיכון והשכל הישר....

המעערער התרשל בכך שיצר מצב טעון סכנה. גיבושה של התוצאה התהוו והתmesh על ריקע מצב מסוכן זה, אמנם על ידי גורם זר - התקר בגלאל. אך היה זה רק מימושה של הסכנה שבעיטה חלה על המערער חובת זהירות. סכנה זו (להבדיל מהאופן שבו תتمמש) יכול היה המערער, כנהוג סביר, וחיבר היה, לצפות. הוא אינו פטור لكن מאחריות בשל כך שהסיבה המיידית והישירה לתאונה הייתה של הגורם הזר..."

ראו גם ע"פ 8827/01 **ישראל שטריזנט נ' מדינת ישראל**:

"גם בהניחנו כי המנוח החזקה את הכבש ללא תשומת לב לתנועה, ובכך התרשלה, אין ברשות זו כדי לנתק את הקשר היסודי- המשפטי בין התנהגותו של המערער לבין התאונה. כנדרש מודוקטורינת הקשר היסודי, היה על המערער לצפות כי הולך רجل שעלה מעבר החזיה לא יהיה עיר לרכבו המתקרב, ואולי אף יטול על עצמו סיכון של חציה על אף התקרובות רכבו בהניחו כי בעל הרכב יכבד את זכות הקדימה שלו"

מחדרי חקירה

24. ב"כ הנאשם הצביע על מחדרי חקירה בתיק: לא נערך שחזור בנגדו להנחיית מדור תד 2/13 הנאשם לא נחקר בזירה, לא נערכה הצבעה, לא תעוד מנה הולכת הרجل הנפגעת, מדידת המרחק של הרכב מעבר החזיה לא נעשתה בצורה מיטבית, לא בוצעו חישובים.

אין במחדלים המתוארים כדי להביא לזכויו של הנאשם מהעבירות של נהיגה רשלנית וגרימת תאונת דרכים. די בראיות שהובאו כדי להוכיח מעבר לכל ספק שהנאשם התרשל בשלב בו החל בנסיעה אל עבר מעבר החזיה. לא מצאתי כי בשל המחדלים המתוארים אבדה ראייה בעל פוטנציאלי מזכה או הוומצאה הזדמנות למצות קו חקירה אשר היה עשוי להועיל להגנת הנאשם.

לענן זה ציין י. קדמי, בספר: על הראיות, חלק רביעי (מהדורה 2009) בעמ' 1979 ואילך:

"מחדר חקירה פירושו, כי עקב רשות התביעה [לרבבות רשותות החקירה] אבדה ראייה בעלת פוטנציאלי מזכה, או הוומצאה הזדמנות למצות קו חקירה אשר היה עשוי להועיל להגנת הנאשם. הלכה היא כי מחדר חקירה נזקף לחובתה של התביעה. פירושו של דבר, כי מיוחס משקל מסוים לאפשרות שאליו היו מתרחשים הדברים אחרים - ראייה הייתה מושגת, פעולות חקירה...היתה נעשית וכדומה - הייתה בפנינו הוכחה המחזקת את גרסת הנאשם"

בית המשפט העליוןקבע בע"פ 1826/14 **רווית דוד נ' מדינת ישראל**, כי אין במחדלי חקירה כשלעצמם כדי להביא לזכויו של נאשם, אם הונחה תשתיית ראייתית מספקת להוכחת אשמו (ראו למשל: ע"פ 11/8447 **סולימאן נ' מדינת**

ישראל (24.9.2012); ע"פ 6040/05 אלנברג' מדינת ישראל (9.8.2006); רע"פ 2132/11 ארץ נ' מדינת ישראל (20.3.2011).

סוף דבר

25. שוכנעתי מעבר לכל ספק שהנאשם נהג בירושלים, עת החיל בנסעה לעבר מעבר החזיה, על אף שהבחן הולכת الرجل הקשישה עומדת במקום על שפט המדרכה כשוגפה פונה לכיוון הכביש, וזאת מבלתי שעמד על כוונתיה של הולכת الرجل ואף מבלתי שעקב אחר השתנות הנטיות עת התקרב לעברה.

שוכנעתי מעבר לכל ספק כי אלמלא הנאשם התרשל התאונה הייתה נמנעת.

לאור האמור אני מרשים את הנאשם בעבירות של נהייה רשלנית וגרימת תאונת דרכים שתוצאה חבלה של ממש בעבירות על סעיפים 62(2), 38(2), 38(3) לפקודת התעבורה ותקנה 21(ב)(2), לתקנות התעבורה.

לא שוכנעתי מעבר לכל ספק כי הולכת الرجل החלה לחצות את הכביש לפני הגיעו של הרכב הנאשם אל מעבר החזיה. בשל הספק, אני מזכה את הנאשם מהעבירה של אי מתן זכות קדימה להולך רגל מעבר חזיה בינו לבין תקנה 67(א) לתקנות התעבורה.

ניתנה והודיעה היום ל' שבט תשע"ז, 26/02/2017 במעמד הנוכחים.